

Richtlijnen antibioticabehandeling met focus ouderenzorg en introductie in OPAT

Apr. Vanessa Vanderper
Vitaz

Verstandig gebruik van antimicrobiële middelen

» Om het risico op resistentie ↘

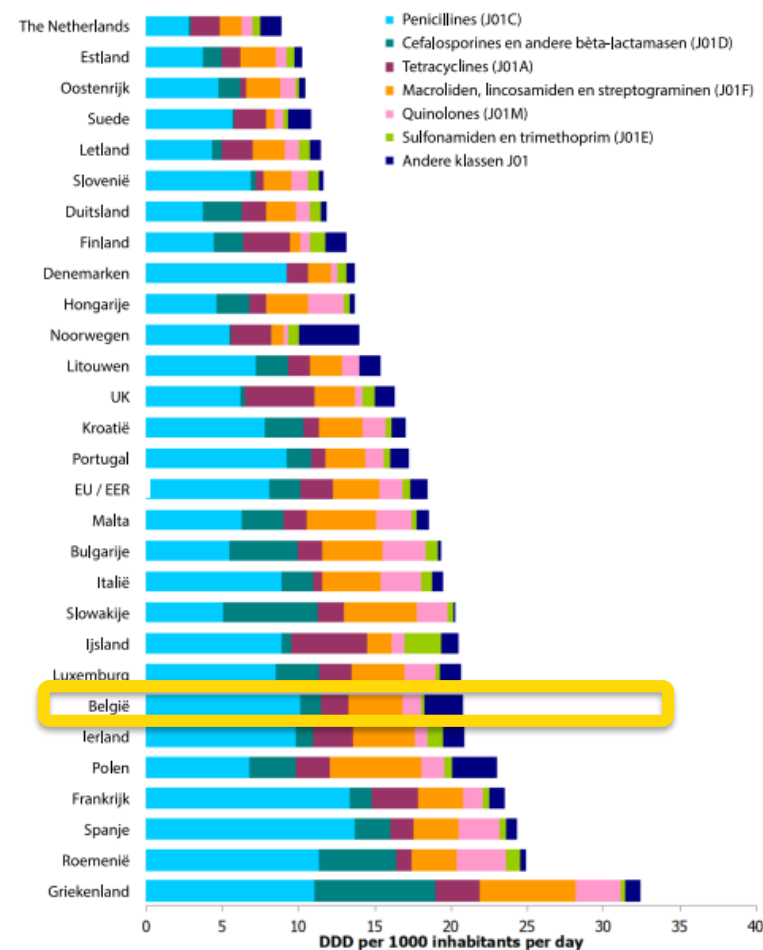
- AMR is een gevolg van natuurlijke selectie en genetische mutatieprocessen tussen MO's onderling.
- Het natuurlijke selectieproces wordt versneld door menselijke factoren zoals het overmatig gebruik van antimicrobiële middelen.

» Gevolgen van AMR

- Chirurgische ingrepen en kankerbehandelingen worden gevaarlijk > risico op besmetting
- Orgaantransplantaties > immuunsuppressie > infectiegevaar
- Meer dodelijke infecties. (momenteel 53 overlijdens/jaar in België)
- Economisch (ziekenhuis – extra ligdagen, ziekteverzekering, RIZIV,...)

» AMR bestrijden door ↓ consumptie van antimicrobiële middelen

- geen gebruik zonder noodzaak,
- type antimicrobieel middel aangepast aan de situatie
- opeenvolgende antibioticakuren bij dezelfde patiënt zoveel mogelijk vermijden (met ≠ moleculen)
- Correcte **dosis** (voldoende hoog), correcte **duur** (lang of kort?), correcte **frequentie** van toediening volgens innamemodaliteiten
- ...

Figuur 1: Consumptie van antibacteriële middelen voor systemisch gebruik (ATC-groep J01) per land en in de gemeenschap (ATC-groep niveau 3) van EU / EER-landen in 2018 (uitgedrukt in DDD per 1000 inwoners per dag) - ECDC, 2019 (ESAC-net) (<https://www.ecdc.europa.eu/en/search>)

De Belgische overheid en correct antibioticabeleid

- » ONE HEALTH strategie

- » BAPCOC-gids 2021
 - Belgische gids voor anti-infectieuze behandeling in de ambulante praktijk 2021.
 - https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/belgische_gids_bapcoc_nl_2021_a4_2.pdf

 - Steekkaart Indicaties:
 - https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/sites/default/files/content/steekkaart_indicaties.pdf

 - Steekkaart Eerste uitgifte informatie
 - https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/sites/default/files/content/steekkaart_eerste_uitgifte_informatie.pdf

 - Geïntegreerd in BCFI-website
 - <https://www.bcfi.be/nl/chapters/12?frag=8000010>

Andere Belgische bronnen

	Empirisch gebruik	Gericht gebruik	Dosering bij verminderde nierfunctie	
Infectiologiegids IGGI (betalend) via BVIKM https://www.bvikm.org/documenten	√	√	√	
Antibioticagids UZ Leuven https://files.uzleuven.be/antibioticagids/2019/read.html	√	√	√	
Antibioticagids UZ Gent https://antibioticagids.uzgent.be/	√	√	√	
Doseringstabel antibiotica VITAZ https://www.vitaz.be/antibiotica-doseringstabel			√	

Andere Belgische bronnen

» !! Formularium ouderenzorg (voordien FARMAKA)

- Leidraad bij voorschrijven aan oudere patiënten (rusthuis en thuispraktijk)
- Ook voorstel tot deprescribing en niet-medicamenteuze behandeling
- Gericht op huisartsgeneeskunde
- Aangepaste posologie bij geriatrische patiënten i.k.v.
 - Toxiciteit
 - Verminderde nierfunctie
 - Ongewenste effecten
 - Slikproblemen (<https://vza.be/bibliotheek/pletmedicatie>)
 - QT-verlenging en torsades de pointes (www.crediblemeds.org)
- <https://farmaka.bcfi.be/nl/formularium>

» E-learnings via BCFI

- <https://www.bcfi.be/nl/gows/3649>

Andere niet-Belgische bronnen

- » Handbook of Drug Administration via Enteral Feeding Tubes (UK)
- » Nationale Antibiotica Boekje van de SWAB (NL)
- » Farmacotherapeutisch Kompas (NL)
- » The Renal Drug Handbook (UK)
- » ...

Introductie in OPAT

Apr. Vanessa Vanderper

Vitaz

Ambulante Parenterale Antimicrobiële Therapie (OPAT)

» Wat?

- Verderzetting van parenterale therapie bij stabiele patiënt na opstart in het ziekenhuis, waarvoor geen goed oraal alternatief beschikbaar is.

» Waarom?

- Patiënt kan sneller dagelijkse activiteiten hernemen in vertrouwde omgeving.
- Bij langdurige IV of IM behandeling.

» Voordelen

- Preventie nosocomiale infecties
- Economisch (kortere hospitalisatieduur)
- Optimalisatie ziekenhuiscapaciteit

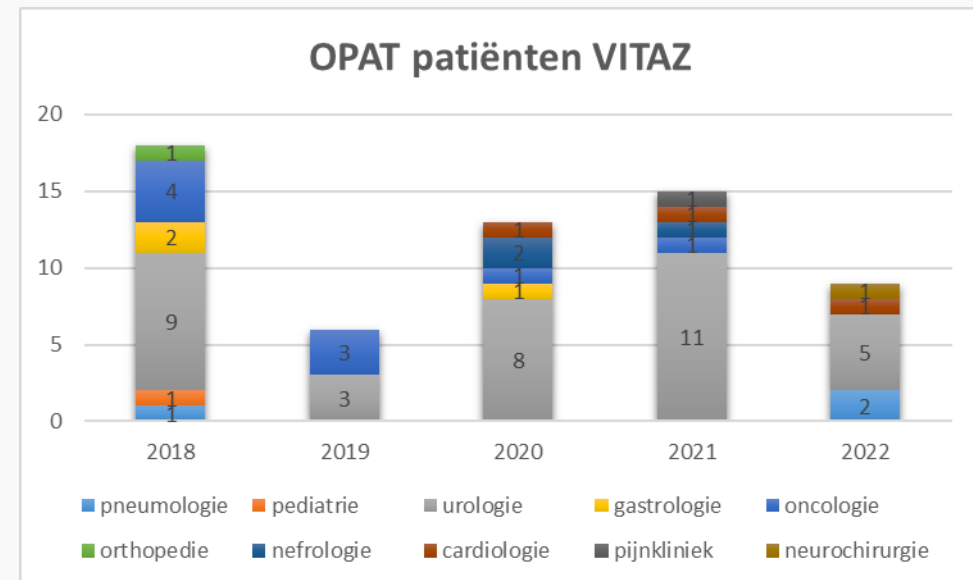
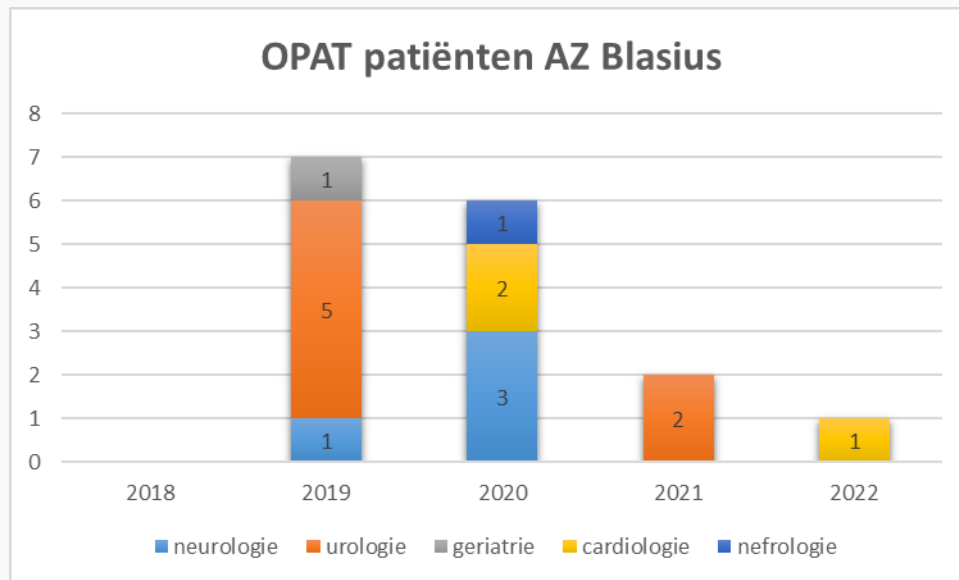
» Praktisch

- Aflevering via officina- of ziekenhuisapotheek
- Voorschriften en attesten via ziekenhuisarts, rekening houden met terugbetalingscriteria
- Toediening door thuisverpleegkundige
- Materialen voor toediening via externe firma, thuisverpleegkundige of ziekenhuisapotheek.
- Via verschillende types katheters

OPAT in VITAZ en AZ Blasius

- » Ieder ziekenhuis in België heeft eigen werkwijze omtrent
 - Welke antibiotica zijn toegestaan i.k.v. OPAT?
 - Wie levert wat af? Ziekenhuisapotheek ↔ officina-apotheek
 - Materialen, antibioticum, oplosmiddel, verdunningsvloeistof, trouses, verzorgingsmateriaal katheter,...

» Trend tot uitbereiding naar meerdere specialismen en meerdere moleculen.

Ambulante Parenterale Antimicrobiële Therapie (OPAT)

- » Situatie in België (FOD piloot project)
 - Geen wettelijk kader (valt momenteel niet onder ‘thuishospitalisatie’).
 - Verkrijgbaarheid van IV antibiotica: ziekenhuisapotheek Kosten:
 - Mogelijke meerkost voor patiënt:
 - Deel van Thuisverpleging
 - Deel van Ambulante toediening ↔ dagforfait ziekenhuis
 - Deel van Materiaalkost ↔ dagforfait ziekenhuis
 - Afhankelijk van type antibioticum
 - Besparing maatschappij/zorgverzekeraar (‘hotelkost’)
 - Wettekst in de maak sinds eind 2021 (overleg OPAT consortium – RIZIV)

- » Aandeel van u als huisarts
 - Behandelend arts blijft eindverantwoordelijke
 - Mogelijk eerste aanspreekpunt bij ongewenste effecten

